

Opis zanimanja

Urednik (Editor)

Opis posla:

Urednici knjiga, novina, časopisa, emisija, odnosno izdanja bilo koje vrste, jesu ljudi koji planiraju njihov sadržaj i nadgledaju sve pripreme za njihovo objavljivanje. To znači da urednici odlučuju što će ponuditi svojim čitaocima, gledaocima ili slušaocima, odakle će pribaviti neki tekst ili ko će ga pisati, dogovaraju se s piscem da ga on napiše, kako da ga napiše te uz koju cenu. Kasnije odlučuju o tomu u kojem će se opsegu i u kojem obliku tekst objaviti.

Urednik, dakle, donosi sve važne odluke u vezi s knjigom, publikacijom, televizijskom ili radijskom emisijom i vodi računa o tomu da se one ostvare. U malim redakcijama publikacija bilo koje vrste glavni urednik radi gotovo sve; u većim redakcijama postoje urednici na više nivoa. Obično pomoćnik glavnog urednika, izvršni urednik, nadgleda i usklađuje rad urednika za pojedine delove sadržaja (u novinama, na primer za spoljnu ili unutrašnju politiku, kulturu, sport) ili pak rad urednika zaduženih za jednu publikaciju ili više pojedinačnih publikacija. U televizijskim ili radijskim stanicama slične odgovornosti imaju programski direktori.

Kad dobiju tekst, urednici ili njihovi pomoćnici proveravaju tačnost podataka i činjenice u njemu, ispravljaju ga pravopisno i stilski, prilagođavaju tako da bude lako razumljiv publici kojoj je namenjen. U skladu s tim ciljem izabiru i fotografije, dopisuju najave, naslove, podnaslove, dogovaraju se o tome kako će izgledati stranice (lay out), odlaze štampariju ili studio da bi nadgledali i zadnje faze pre objavljivanja.

Radni uslovi:

Neki urednici rade u udobnim, tihim uredima, drugi pak u bučnim sobama punim zvukova kućnih mašina, kompjuterskih štampača, glasova svojih saradnika i pisaca koji telefonom prikupljaju informacije.

Situacija na radnom mestu obično je u uskoj vezi s vrstom onoga što se uređuje. Ako su to dnevne novine ili ako je to redakcija neke informativne agencije, radijske ili televizijske stanice, buka, žurba i napetost u pravilu su veće, a pojačavaju se što je bliži rok kad se posao mora završiti. U redakcijama u kojima se pripremaju knjige ili časopisi s redim terminima izlaska atmosfera je u pravilu mnogo mirnija. Radno vreme urednika takođe zavisi o tome što se objavljuje. Ako radi u novinama, radno je vreme manje predvidivo i slično je radnom vremenu novinara, ako uređuje knjige ili druge publikacije kod kojih rokovi izlaženja nisu strogo određeni, ono je slično radnom vremenu službenika. Ipak, što je rok objavljivanja bliži, to se radi više sati dnevno, pa i noću i vikendom.

Poželjne osobine i kvalifikacije:

Urednik vredi više ako više zna. Uz sposobnost lakog izražavanja – pismenog i usmenog – kreativnost, široku opštu kulturu i specifična znanja vezana uz publikaciju koju uređuje, urednik mora imati i sposobnost da bude kooperativan u ophođenju s ljudima. Urednici moraju biti spretni i strpljivi sa svojim saradnicima, jer neretko moraju nekoga privoleti za neki posao ili ga potstaci da ga napravi onako kako oni žele, i to u roku. To je prilično važno u situacijama kad se posao primiče kraju, pa je sve veća napetost, npr. pri dovršavanju novina ili neke emisije. Urednici moraju, često u vrlo kratkom vremenu, donositi mnoge odluke i voditi računa o mnogim pojedinostima istovremeno.

O njihovoj sposobnosti da to čine u bilo kakvim okolnostima zavisi često i kvalitet posla koji će se obaviti i novac koji će se utrošiti i zaraditi. Zato moraju dobro poznavati ne samo želje publike nego i sve faze rada na nekoj publikaciji, kao i to gde će se posao obaviti najjeftinije i najbolje. Zato, uz ostalo, urednik mora imati i menadžerske sposobnosti, neprestano širiti krug poznanstava i negovati ih. Uza sve to, danas je teško zamisliti na uredničkom poslu nekoga tko ne zna pisati i obrađivati tekst na kompjuteru. Mnogi urednici ovladali su i složenijim postupcima – prelamanjem ili pak opremom za videoprodukciju.

Opis zanimanja

Urednik (Editor)

Osposobljavanje i zapošljavanje:

Kod nas nema posebnog obrazovanja za urednike. Korisno je znanje koje se stiče na filozofskim fakultetima ili pak na studijama novinarstva, a poželjno je sve ono što je poželjno za novinare i pisce. Za urednika je najvažnije, međutim, iskustvo, koje se stiče radom u redakciji na poslovima pisaca, urednika i njihovih saradnika. Urednik tako i napreduje – počinje kao pisac ili kao pomoćnik urednika, kao urednik manjeg dela neke publikacije ili jednostavnije rubrike, a s vremenom dobija sve složenije zadatke.

Tražnja za radnicima u ovoj oblasti je osrednja, pojačava se polako u poslednje vreme, ponuda radnika je dobra. Bitniji su radno iskustvo i praktična znanja i veštine od formalnog obrazovanja.